

DOI: 10.15276/EJ.04.2023.3
DOI: 10.5281/zenodo.10370939
UDC: 338.24:658.15
JEL: G10, G32

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

THEORETICAL ASPECTS OF THE FORMATION OF THE FINANCIAL AND ECONOMIC SECURITY STRATEGY OF THE ENTERPRISE

Alyona V. Minkovska, PhD in Economics, Associate Professor
Dnipro State Agrarian and Economic University, Dnipro, Ukraine
ORCID: 0000-0002-9414-4210
Email: natan23@ukr.net

Iлона Z. Ostropovich
Dnipro State Agrarian and Economic University, Dnipro, Ukraine
ORCID: 0009-0008-8818-4372
Email: ostropovich_i.z@ukr.net

Received 11.09.2023

Мінковська А.В., Остропович І.З. Теоретичні аспекти формування стратегії фінансово-економічної безпеки підприємства. Оглядова стаття.

Встановлено, що формування стратегії забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства є необхідним елементом управління бізнесом, спрямованим на збереження фінансової стабільності та створення фундаменту для подальшого успішного розвитку. Акцентовано, що формування стратегії фінансово-економічної безпеки підприємства починається з проведення детального аналізу та оцінки фінансового стану підприємства, його поточної ситуації, внутрішніх та зовнішніх факторів, що впливають на його фінансову безпеку. Визначено завдання формування стратегії фінансово-економічної безпеки підприємства: оцінка фінансової стійкості; визначення фінансово-економічних ризиків та розробка механізмів управління ризиками; фінансове планування і бюджетування; залучення інвестицій і ресурсів; моніторинг і контроль; навчання та розвиток персоналу, комунікація і співпраця; підвищення конкурентоспроможності. Наголошено, що стратегічні цілі економічної безпеки повинні бути взаємозв'язаними з загальною стратегією підприємства та враховувати його особливості, цінності та цілі.

Ключові слова: загрози, підприємство, ризики, стратегія, фінансово-економічної безпеки

Minkovska A.V., Ostropovich I.Z. Theoretical Aspects of the Formation of the Financial and Economic Security Strategy of the Enterprise. Review article.

It was established that the formation of a strategy for ensuring the financial and economic security of the enterprise is a necessary element of business management aimed at preserving financial stability and creating a foundation for further successful development. It is emphasized that the formation of a company's financial and economic security strategy begins with a detailed analysis and assessment of the company's financial condition, its current situation, internal and external factors affecting its financial security. The task of forming a strategy for financial and economic security of the enterprise is defined: assessment of financial stability; determination of financial and economic risks and development of risk management mechanisms; financial planning and budgeting; attraction of investments and resources; monitoring and control; staff training and development, communication and cooperation; increasing competitiveness. It is emphasized that the strategic goals of economic security must be interconnected with the general strategy of the enterprise and take into account its features, values and goals.

Keywords: threats, enterprise, risks, strategy, financial and economic security

Сучасні підприємства дійсно функціонують в динамічному та нестабільному середовищі, де наявні постійні зміни і велика кількість фінансових ризиків та загроз. Особливо актуальними є питання фінансово-економічної безпеки, оскільки вони впливають на життєздатність та конкурентоспроможність підприємства. Зростаюча глобалізація ринків створює більше можливостей для розвитку, але також призводить до більшого числа зовнішніх фінансових ризиків, таких як валютні коливання, міжнародні тарифи і торгові обмеження. Постійний розвиток технологій створює нові можливості, але також може призвести до швидкого застаріння продуктів і послуг, що вимагає постійних інвестицій і фінансового планування. Політичні рішення, законодавство і економічні кризи можуть вплинути на фінансову стабільність підприємства і створити нові фінансові виклики. Потреби споживачів постійно змінюються, і підприємствам слід адаптуватися до цих змін, щоб залишатися конкурентоспроможними. Зростаюча конкуренція вимагає постійного вдосконалення продуктів і послуг, що може вимагати додаткових інвестицій і уваги до фінансової стійкості.

Забезпечення фінансово-економічної безпеки допомагає підприємствам протистояти цим викликам і залишатися життєздатними та успішними. Це включає в себе планування фінансових ресурсів, розробку стратегій ризик-менеджменту, диверсифікацію інвестицій, ефективне управління грошовими потоками та відповідне страхування. Фінансово-економічна безпека є фундаментом для стійкого розвитку підприємства в умовах складного бізнес-середовища.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Проблемами розробки і впровадження стратегії фінансово-економічної безпеки суб'єктів господарювання займалися такі науковці, як: Бельтюков Є.А., Вергал К.Ю., Кіндрацька Г.І., Лопатовський В.Г., Лукіна Ю.В., Матюх С.А., Могилова А.Ю., Некрасова Л.А., Орлик О.В., Хома Д.М., Хамел Г., Прахалад К. (Hamel G., Prahald C.K.) та ін. Слід зазначити, що кожне з цих досліджень розкриває виключно важливий аспект цієї проблеми, але ступінь її розроблення потребує подальшого дослідження.

Метою статті є розгляд аспектів формування стратегії фінансово-економічної безпеки підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження

На початку відмітимо, що формувати стратегію фінансово-економічної безпеки підприємства є необхідною з кількох причин: захист від ризиків – фінансові ризики можуть виникати зовні (нестабільність економічного середовища, зміни в законодавстві, фінансова криза тощо) або внутрішні (неефективне фінансове управління, погане планування, недостатність ліквідних активів тощо) [4].

Стратегія фінансово-економічної безпеки допомагає ідентифікувати ці ризики та розробляти заходи для їх управління, зменшення впливу та забезпечення стабільності підприємства; забезпечення фінансової стійкості – фінансово-економічна безпека підприємства є основою для його стійкого розвитку [1].

Шляхом формування стратегії фінансово-економічної безпеки, підприємство може планувати та керувати своїми фінансовими ресурсами, забезпечуючи достатню ліквідність, прибутковість та платоспроможність; вплив на прийняття стратегічних рішень – фінансова стійкість та ефективне фінансове управління є важливими факторами при прийнятті стратегічних рішень [5].

Фінансові обмеження та можливості впливають на вибір напрямку розвитку, інвестиційні проекти, маркетингові стратегії тощо. Стратегія фінансово-економічної безпеки допомагає підприємству оцінювати свої можливості та ризики та забезпечувати належне фінансове забезпечення стратегічних ініціатив; вплив на довіру стейкхолдерів – фінансова безпека та стабільність підприємства є важливими факторами для залучення та збереження довіри стейкхолдерів, таких як інвестори, кредитори, клієнти, партнери тощо [1]. Стратегія фінансово-економічної безпеки допомагає підприємству демонструвати свою стійкість та відповідальне фінансове управління, що сприяє побудові партнерських відносин та підвищенню довіри стейкхолдерів.

Отже, формування стратегії забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства є необхідним елементом управління бізнесом, спрямованим на збереження фінансової стабільності та створення фундаменту для подальшого успішного розвитку.

Відмітимо, що функціональні блоки стратегічних пріоритетів розвитку та управління підприємством можуть бути взаємопов'язаними і взаємозалежними, і це залежить від конкретної стратегії та цілей підприємства. Узгоджені та обґрунтовані стратегічні пріоритети допоможуть підприємству зосередитись на важливих завданнях, виробити конкретний план дій та забезпечити успішний розвиток в майбутньому (рис. 1). Залежно від конкретних цілей підприємства і його галузі діяльності, ці функціональні блоки можуть бути по-різному взаємопов'язані і вагомість кожного з них може змінюватися. Успішне управління підприємством вимагає координації цих функціональних блоків для досягнення стратегічних цілей та забезпечення стійкого розвитку.

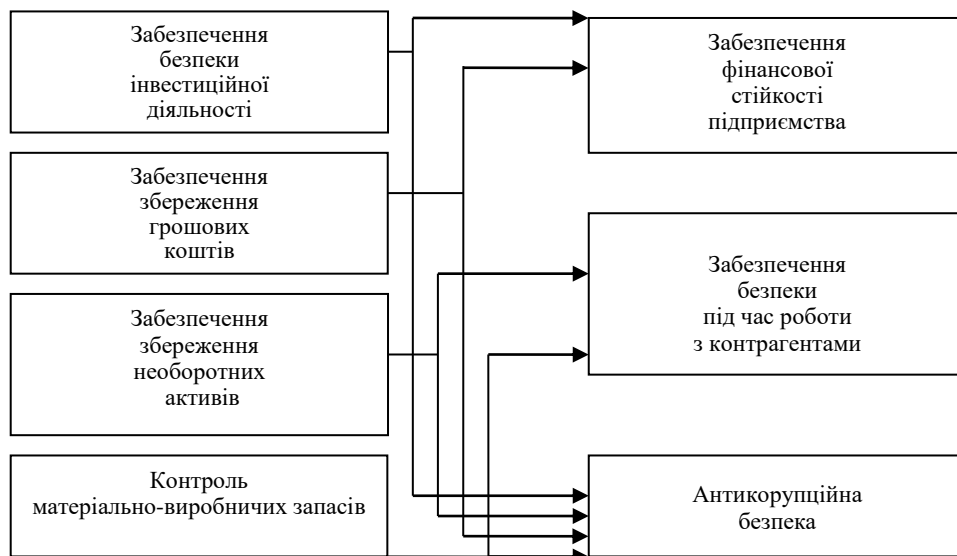

Рисунок 1. Взаємозв'язок функціональних блоків стратегічних пріоритетів розвитку та управління підприємством

Джерело: власна розробка авторів

Координація дозволяє забезпечити гармонійну роботу всіх відділів і процесів підприємства, спрямовану на досягнення стратегічних цілей та забезпечення стійкого розвитку. Загалом, координація функціональних блоків є ключовим елементом ефективного управління підприємством, оскільки вона дозволяє забезпечити єдність напрямку і здатність адаптуватися до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі для досягнення стратегічних цілей і стійкого розвитку.

Формування стратегії фінансово-економічної безпеки підприємства є важливим процесом, спрямованим на забезпечення фінансової стійкості, сталості та захищеності від ризиків. Формування стратегії фінансово-економічної безпеки підприємства починається з проведення детального аналізу та оцінки фінансового стану організації, її поточної ситуації та внутрішніх та зовнішніх факторів, що впливають на її фінансову безпеку.

Аналіз фінансового стану: Оцінка поточного фінансового стану підприємства, включаючи аналіз фінансових звітів, ліквідності, рентабельності, платоспроможності та інших показників. Це допомагає виявити потенційні проблеми та визначити основні напрями дій. Зібрання відповідних фінансових даних підприємства, включаючи фінансові звіти, звіти про прибутки та витрати, баланс, готівку та еквіваленти готівки, кредитні зобов'язання, інвестиції тощо. Проведення аналізу цих даних допоможе визначити фінансову потужність підприємства, його рентабельність, ліквідність та стабільність. Виявлення фінансових ризиків, з якими може зіткнутися підприємство, і визначення конкретних заходів безпеки для їх управління. Це може включати розробку стратегій зменшення ризиків, виявлення альтернативних джерел фінансування, створення резервів та фондів для непередбачуваних ситуацій тощо.

Визначення фінансових цілей [6]: Формулювання конкретних цілей, які відповідають потребам підприємства, таких як збільшення прибутковості, підвищення ліквідності, зменшення фінансових ризиків тощо. Ці цілі повинні бути вимірювані, чіткими та досяжними.

Аналіз зовнішнього середовища: Врахування факторів зовнішнього середовища, які можуть вплинути на фінансову стійкість підприємства, таких як економічні тенденції, регулятивні зміни, конкуренція, зміни в споживчому попиті тощо.

Розробка фінансових стратегій: Визначення конкретних стратегій та дій, які спрямовані на досягнення встановлених фінансових цілей та забезпечення фінансової безпеки. Це може включати планування бюджету, оптимізацію фінансової структури, розвиток нових джерел доходу, управління кредитними ризиками тощо.

Розробка стратегічних заходів [2]: Визначення конкретних стратегічних заходів та дій, які допоможуть досягти поставлених фінансових цілей. Ці заходи можуть включати раціоналізацію витрат, пошук нових джерел фінансування, оптимізацію фінансової структури, розширення ринків збуту тощо.

Моніторинг та коригування: Постійний моніторинг фінансових результатів та оцінка досягнення стратегічних цілей. Якщо необхідно, проводяться коригування стратегії та заходів відповідно до зміни умов та потреб підприємства.

Враховуючи специфіку підприємства та його окремих галузей, можуть бути використані інші додаткові кроки та методи при формуванні стратегії фінансово-економічної безпеки.

Наголосимо, що формування стратегічних цілей економічної безпеки підприємства є важливим етапом в стратегічному плануванні. Ці цілі визначаються з метою забезпечення стабільності, стійкості та захищеності підприємства в економічному середовищі. Основні кроки при формуванні стратегічних цілей економічної безпеки включають:

1. Перший крок - це оцінка поточного стану підприємства та його фінансово-економічної ситуації. Це включає аналіз фінансових показників, ідентифікацію ризиків і загроз, оцінку конкурентного середовища тощо. Оцінка загроз та ризиків, що впливають на економічну безпеку підприємства, таких як зміни законодавства, конкуренція, зміни ринкових умов тощо. Визначення ключових факторів, що впливають на безпеку, допомагає визначити стратегічні цілі.

2. Визначення пріоритетів: Визначення найважливіших аспектів економічної безпеки, які потребують особливої уваги та заходів. Це можуть бути фінансова стійкість, ліквідність, рентабельність, управління ризиками, захист від зовнішніх загроз тощо.

3. Формулювання конкретних цілей: Стратегічні цілі повинні бути конкретними, вимірюваними, досяжними, релевантними та часовими (SMART). Наприклад, збільшення обсягу продажів на певний відсоток, зниження витрат на визначену суму, збільшення ринкової частки тощо. Кожна ціль повинна бути спрямована на покращення економічної безпеки підприємства.

4. Установлення строків та відповідальних осіб: Визначення строків досягнення цілей та призначення відповідальних осіб за їх виконання. Для кожної стратегічної цілі розбийте її на окремі кроки чи завдання, і призначте відповідальних осіб за кожен крок. Це сприяє більш чіткому розподілу обов'язків та контролю за виконанням. Це допомагає забезпечити контроль та відповідальність за досягнення стратегічних цілей економічної безпеки.

5. Моніторинг та коригування: Постійно відстежуйте ключові показники ефективності (КПІ), які були визначені для кожної стратегічної цілі. Це допомагає оцінити, наскільки ви вдалося досягнути цих цілей і який прогрес зроблено. При необхідності вносяться корективи та зміни до стратегічного планування з метою досягнення більш ефективних результатів. Стратегічне управління – це ітеративний процес. Після

впровадження коректив і змін проведіть знову аналіз результатів і, за необхідності, внесіть додаткові корективи.

Зазначені кроки допоможуть підприємству створити чіткі, реалістичні та досяжні стратегічні цілі економічної безпеки і забезпечити їх виконання для досягнення стійкого розвитку. На рис. 2 наведено завдання формування стратегії фінансово-економічної безпеки підприємства.

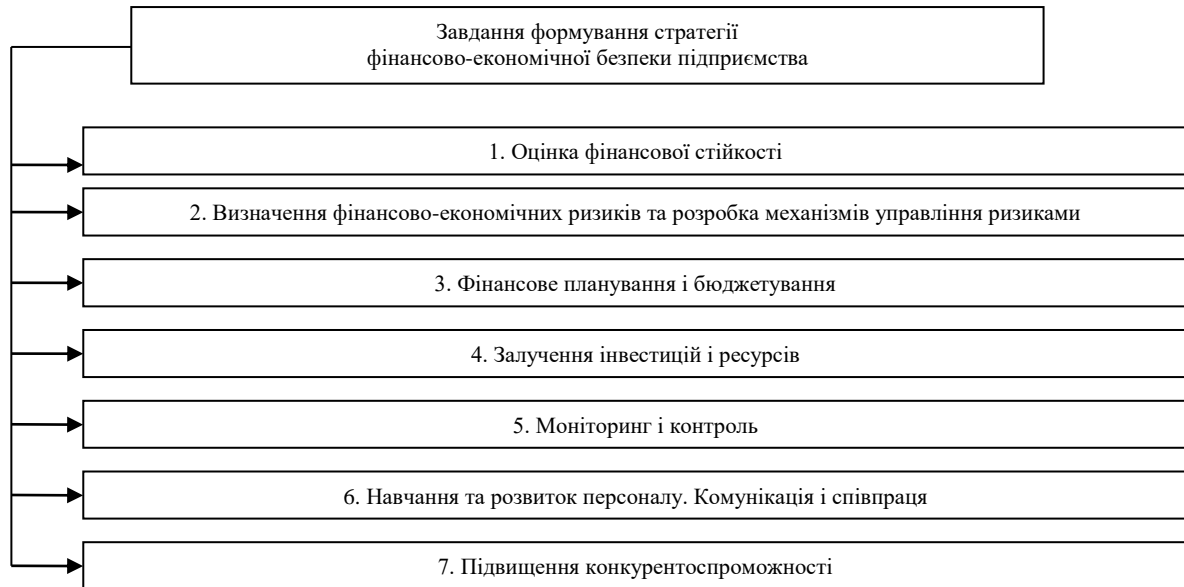

Рисунок 2. Завдання формування стратегії фінансово-економічної безпеки підприємства

Джерело: власна розробка авторів

Важливо також зазначити, що формування стратегії фінансово-економічної безпеки підприємства є комплексним процесом, який включає в себе взаємодію з іншими аспектами управління, такими як операційний менеджмент, маркетинг, управління персоналом тощо, для досягнення загальних стратегічних цілей організації.

Важливо пам'ятати, що стратегічні цілі економічної безпеки повинні бути взаємозв'язаними з загальною стратегією підприємства та враховувати його особливості, цінності та цілі. Це допомагає забезпечити внутрішню консистентність та спрямованість усіх стратегічних напрямків організації.

Обґрунтування стратегічних пріоритетів розвитку та управління підприємством є важливим кроком у процесі формування стратегії. Воно визначає основні напрямки діяльності підприємства і допомагає установити пріоритети для досягнення успіху та стійкого розвитку. Проаналізуємо ключові аргументи і підходи для обґрунтування стратегічних пріоритетів.

По-перше, необхідно здійснити аналіз ринкових умов. На переконання Кіндрацької Г.І. «аналіз ринкових умов є важливою складовою формування стратегії фінансово-економічної безпеки підприємства» [3]. Вивчення ринку та аналіз тенденцій дозволить виявити можливості для розвитку підприємства. Дослідіть ринкову конкуренцію, потреби клієнтів, зміни відносин зі стейкхолдерами та інші фактори, що впливають на вашу галузь. На основі цього аналізу визначте пріоритетні напрямки, які найкраще відповідають ринковим можливостям та забезпечать конкурентоспроможність підприємства. На нашу думку, для проведення цього аналізу ви можете використовувати наступні кроки: Вивчення галузі: Ретельно дослідіть свою галузь, її структуру, динаміку, особливості та тренди. Ознайомтеся зі статистичними даними, звітами про галузь, науковими дослідженнями та іншими джерелами інформації. Розуміння галузі допоможе вам виявити основні фактори, що впливають на ринок, і прогнозувати його розвиток. Аналіз конкурентів: Визначте основних конкурентів у вашій галузі і дослідіть їх стратегії, сильні та слабкі сторони, ринкову позицію та інші параметри. Порівняйте свої конкурентні переваги та недоліки з іншими гравцями на ринку. Вивчення споживачів: Розуміння потреб та поведінки споживачів є важливим для формування стратегії. Проведіть дослідження споживачів, вивчайте їх вимоги, пріоритети, сегменти ринку, звички та тенденції. Це допоможе вам адаптувати свою стратегію до потреб цільової аудиторії та залучити більше клієнтів. Аналіз макроекономічних факторів: Врахуйте макроекономічні фактори, такі як економічний розвиток, інфляція, ставки інтересу, політична стабільність, законодавча база та інші. Розуміння цих факторів дозволить вам прогнозувати їх вплив на вашу діяльність та адаптувати свою стратегію до змін у зовнішньому середовищі. Внутрішні ресурси та компетенції: Оцінка внутрішніх ресурсів, сильних сторін та компетенцій підприємства допоможе виокремити області, де ви маєте перевагу перед конкурентами. Врахуйте свої ключові навички, технологічну базу, людський потенціал та інші важливі ресурси, щоб визначити пріоритети розвитку, які використовують ваші сильні сторони. SWOT-аналіз [8]: Проведіть SWOT-аналіз (аналіз сильних сторін, слабких сторін, можливостей та загроз) для внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства.

Визначте свої конкурентні переваги, проблеми та потенційні можливості, а також загрози, які можуть впливати на вашу фінансово-економічну безпеку. Прогнозування та сценарійне планування: Розробіть прогнози розвитку ринку та використовуйте сценарійне планування для визначення різних варіантів розвитку подій. Це допоможе вам адаптувати свою стратегію до різних можливих сценаріїв та зменшити ризики.

По-друге, необхідно визначити, які пріоритети допоможуть досягти поставлених цілей та реалізувати місію компанії. Наприклад, якщо ваша місія полягає в наданні екологічно чистих продуктів, пріоритетами можуть бути розвиток екологічної технології, зменшення впливу на навколишнє середовище та підвищення свідомості споживачів про екологічну важливість.

По-третє, також прораховують і враховують ризики та виклики: Врахуйте ризики та виклики, з якими стикається ваше підприємство. Розгляньте економічні, технологічні, правові, соціальні та інші фактори, що можуть впливати на вашу фінансово-економічну безпеку та успішність. Обґрунтування пріоритетів розвитку повинно включати заходи щодо зменшення ризиків і викликів, а також використання можливостей, які вони можуть принести.

По-четверте, здійсніть залучення зацікавлених сторін: Проведіть консультації з ключовими зацікавленими сторонами, такими як співробітники, клієнти, партнери та інвестори. З'ясуйте їх потреби, очікування та пріоритети, і врахуйте ці аспекти при формуванні стратегічних пріоритетів. Забезпечте можливість активної участі зацікавлених сторін у процесі формування стратегії. Це може включати проведення зустрічей, фокус-груп, опитувань, консультаційних сесій, а також залучення до робочих груп чи комітетів.

Вибір базової стратегії фінансової безпеки підприємства визначається різними факторами, які включають в себе рівень ризику, фінансові можливості, цілі підприємства та зовнішнє середовище. Ось деякі з цих факторів:

- Цілі і стратегічна спрямованість [2]. Підприємство повинно спочатку визначити свої стратегічні цілі та спрямованість. Наприклад, якщо головною ціллю є швидкий ріст, то стратегія фінансової безпеки може бути більш агресивною, але більш ризикованою. У випадку, якщо основною ціллю є стабільність та зменшення ризику, стратегія буде більш консервативною.
- Рівень ризику. Залежно від рівня ризику, який підприємство готове прийняти, стратегія фінансової безпеки може бути різною. Підприємства з більшим ризиком можуть шукати вищі доходи за рахунок інвестування у відносно ризиковані активи, тоді як більш консервативні підприємства можуть зосереджуватися на збереженні капіталу.
- Фінансові можливості [7]. Доступність фінансових ресурсів впливає на вибір стратегії фінансової безпеки. Підприємства з обмеженими фінансовими можливостями можуть бути обмежені в їхній спроможності приймати великі ризики або інвестувати в дорогі стратегії.
- Зовнішнє середовище і економічні фактори. Економічні умови, інфляція, ставки по кредитах, зміни в законодавстві та регулюванні можуть впливати на вибір стратегії фінансової безпеки. Наприклад, підприємства можуть реагувати на високу інфляцію шляхом інвестування в активи, які зазвичай зберігають свою вартість, такі як нерухомість або золото.
- Конкуренція та індустріальні фактори. Індустріальні характеристики та рівень конкуренції також можуть впливати на стратегію фінансової безпеки. Наприклад, якщо індустрія дуже конкурентоспроможна і швидкозмінна, то підприємство може вибрати більш агресивну стратегію для забезпечення конкурентоспроможності.
- Ринкова позиція та ризики підприємства: Ринкова позиція підприємства, його дебіторська та кредиторська заборгованість, ліквідність та інші фінансові показники також впливають на вибір стратегії.
- Портфель активів: Склад активів підприємства, такий як акції, облігації, нерухомість, також може визначити стратегію фінансової безпеки, оскільки різні види активів мають різний ризик та дохідність.

Загалом, вибір базової стратегії фінансової безпеки є комплексним процесом, який враховує різноманітні фактори, і вимагає обґрунтованого підходу та аналізу, щоб забезпечити оптимальне управління фінансовими ресурсами та досягнення фінансової стійкості підприємства.

Наголосимо, що правильно розроблена стратегія є надзвичайно важливим інструментом управління фінансовою безпекою підприємства в сучасних умовах господарювання. Ось чому вона є такою ефективною:

1. Направленість на мету. Стратегія визначає довгострокові цілі та способи досягнення їх. Це допомагає підприємству зосередитися на конкретних результатах і розвивати свою діяльність відповідно до них.

2. Адаптація до динамічного середовища. Сучасне бізнес-середовище постійно змінюється. Правильно розроблена стратегія дозволяє підприємству адаптуватися до цих змін і використовувати їх як можливості для розвитку.

3. Реагування на невизначеність. Невизначеність – це нероздільна частина сучасного бізнесу. Стратегія надає рамки та плани дії для управління невизначеністю та ризиками.

4. Управління ресурсами: Стратегія допомагає раціонально розподіляти фінансові та інші ресурси підприємства, забезпечуючи їх оптимальне використання.

5. Мотивація персоналу. Якщо співробітники розуміють стратегію і відчувають свою важливу роль у досягненні стратегічних цілей, це підвищує їх мотивацію та відданість компанії.

6. Оцінка результатів. Стратегія надає критерії для оцінки результатів діяльності підприємства та визначення, чи досягнуті стратегічні цілі.

7. Залучення інвестицій та кредитів. Правильна стратегія може зробити підприємство більш привабливим для інвесторів і кредиторів, що забезпечує доступ до додаткових фінансових ресурсів для розвитку.

8. Співпраця і партнерства. Стратегія може включати в себе розгляд можливостей для співпраці та партнерства з іншими компаніями, що дозволяє спільно використовувати ресурси та досягати спільних цілей.

У підсумку, правильно розроблена стратегія є ключовим інструментом для забезпечення фінансової безпеки та стабільності підприємства в довгостроковій перспективі, дозволяючи ефективно впоратися з викликами і невизначеністю сучасного бізнес-середовища.

Висновки

1. Встановлено, що формування стратегії забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства є необхідним елементом управління бізнесом, спрямованим на збереження фінансової стабільності та створення фундаменту для подальшого успішного розвитку. Формувати стратегію фінансово-економічної безпеки підприємства є необхідною з кількох причин: захист від ризиків – фінансові ризики можуть виникати зовні (нестабільність економічного середовища, зміни в законодавстві, фінансова криза тощо) або внутрішні (неефективне фінансове управління, погане планування, недостатність ліквідних активів тощо).

2. Наголошено, що формування стратегії фінансово-економічної безпеки підприємства починається з проведення детального аналізу та оцінки фінансового стану підприємства, його поточної ситуації, внутрішніх та зовнішніх факторів, що впливають на його фінансову безпеку: аналіз фінансового стану; визначення фінансових цілей; аналіз зовнішнього середовища; розробка фінансових стратегій; розробка стратегічних заходів; моніторинг та коригування. Визначено завдання формування стратегії фінансово-економічної безпеки підприємства: оцінка фінансової стійкості; визначення фінансово-економічних ризиків та розробка механізмів управління ризиками; фінансове планування і бюджетування; залучення інвестицій і ресурсів; моніторинг і контроль; навчання та розвиток персоналу, комунікація і співпраця; підвищення конкурентоспроможності.

Abstract

Introduction. Modern enterprises really function in a dynamic and unstable environment, where there are constant changes and a large number of financial risks and threats. Issues of financial and economic security are especially relevant, as they affect the viability and competitiveness of the enterprise. Ensuring financial and economic security helps businesses face these challenges and remain viable and successful. This includes planning financial resources, developing risk management strategies, diversifying investments, effective cash flow management and appropriate insurance. Financial and economic security is the foundation for the sustainable development of an enterprise in a difficult business environment.

Purpose and tasks. The purpose of the article is to consider aspects of the formation of the company's financial and economic security strategy. Research methods. Methodological and informational basis research is scientific publications, works and research of domestic and foreign scientists. When conducting this scientific research methods of comparison, generalization, systematic approach, etc.

The results. It was established that the formation of a strategy for ensuring the financial and economic security of the enterprise is a necessary element of business management aimed at preserving financial stability and creating a foundation for further successful development. The task of forming a strategy for financial and economic security of the enterprise has been defined: Establishing a system of priority economic interests that need protection in the process of economic development of the enterprise; Identification and monitoring of external and internal threats to the economic interests of the enterprise; Controlling strengthening of strategic economic security of the enterprise; Determination of directions for strengthening the strategic economic security of the enterprise.

Conclusions. It was established that the formation of a strategy for ensuring the financial and economic security of the enterprise is a necessary element of business management aimed at preserving financial stability and creating a foundation for further successful development. Forming a strategy for the financial and economic security of the enterprise is necessary for several reasons: protection against risks - financial risks can arise externally (the instability of the economic environment, changes in legislation, financial crisis, etc.) or internally (inefficient financial management, poor planning, insufficient liquid assets, etc.).

It is emphasized that the formation of the company's financial and economic security strategy begins with a detailed analysis and assessment of the organization's financial condition, its current situation and internal and external factors affecting its financial security: analysis of the financial condition; determination of financial

goals; analysis of the external environment; development of financial strategies; development of strategic measures; monitoring and adjustment. The task of forming a strategy for financial and economic security of the enterprise is determined: establishment of a system of priority economic interests that need protection in the process of economic development of the enterprise; identification and monitoring of external and internal threats to the economic interests of the enterprise; controlling the strengthening of the strategic economic security of the enterprise; determination of directions for strengthening the strategic economic security of the enterprise.

Список літератури:

1. Бельтюков С.А., Некрасова Л.А. Конкурентна стратегія підприємства: сутність та формування на основі оцінки рівня конкурентоспроможності. Економіка: реалії часу. №2(12). (2021). С. 6-13.
2. Вергал К.Ю. Теоретичні аспекти стратегічного управління підприємством в умовах інтеграції. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. № 3. (2018). С. 33-40.
3. Кіндрацька Г.І. Стратегічний менеджмент: навч. посіб. К.: Знання, 2016. 366 с.
4. Лукіна Ю.В. Формування та реалізація стратегії управління фінансами підприємства. Фінанси України. № 3. (2016). С. 113-118.
5. Могилова А.Ю. Концептуальні підходи до визначення стратегії підприємства. Збірник наукових праць ЧДТУ. №30. (2016). С. 139-144.
6. Орлик О.В. Механізм управління фінансово-економічною безпекою підприємства та його основні складові. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. Вип. 2 (19). (2020). С. 222-232.
7. Хома Д.М., Лопатовський В.Г., Матюх С.А. Концептуальний базис фінансового менеджменту в сфері забезпечення економічної безпеки підприємства. Український журнал прикладної економіки та техніки. № 4. (2022). С. 145-152.
8. Hamel G., Prahalad C.K. Competing for the future: breakthrough strategies for seizing control of your industry and creating markets of tomorrow. Harvard Business School Press, Boston. 1994, 327 p.

References:

1. Belyukov, E.A., & Nekrasova, L.A. (2021). Competitive strategy of the enterprise: essence and formation based on the assessment of the level of competitiveness. Economy: realities of time, 2 (12), 6-13 [in Ukrainian].
2. Vergal, K.Yu. (2018). Theoretical aspects of strategic enterprise management in the conditions of integration. Scientific Bulletin of the Poltava University of Economics and Trade, 3, 33-40 [in Ukrainian].
3. Kindratska, G.I. (2016). Strategic management: education. manual K.: Znannia, 366 p. [in Ukrainian].
4. Lukina, Yu.V. (2016). Formation and implementation of the company's financial management strategy. Finances of Ukraine, 3, 113-118 [in Ukrainian].
5. Mohylova, A.Yu. (2016). Conceptual approaches to determining the strategy of the enterprise. A collection of scientific works of ChDTU, 30, 139-144 [in Ukrainian].
6. Orlyk, O.V. (2020). The mechanism of managing financial and economic security of the enterprise and its main components. Financial and credit activity: problems of theory and practice, 2 (19), 222-232 [in Ukrainian].
7. Khoma, D.M., Lopatovskii, V.G., & Matyukh, S.A. (2022). Conceptual basis of financial management in the sphere of ensuring economic security of the enterprise. Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology, 4, 145-152 [in Ukrainian].
8. Hamel, G., & Prahalad, C.K. (1994). Competing for the future: breakthrough strategies for seizing control of your industry and creating markets of tomorrow, Harvard Business School Press, Boston, 327 p. [in English].

Посилання на статтю:

Мінковська А.В. Теоретичні аспекти формування стратегії фінансово-економічної безпеки підприємства / А.В. Мінковська, І.З. Остропович // Економічний журнал Одеського політехнічного університету. – 2023. – № 4 (26). – С. 22-28. – Режим доступу до журн.: <https://economics.net.ua/ejopu/2023/No4/22.pdf>. DOI: 10.15276/EJ.04.2023.3. DOI: 10.5281/zenodo.10370939.

Reference a Journal Article:

Minkovska A.V. Theoretical Aspects of the Formation of the Financial and Economic Security Strategy of the Enterprise / A.V. Minkovska, I.Z. Ostropovich // Economic journal Odessa polytechnic university. – 2023. – № 4 (26). – P. 22-28. – Retrieved from <https://economics.net.ua/ejopu/2023/No4/22.pdf>. DOI: 10.15276/EJ.04.2023.3. DOI: 10.5281/zenodo.10370939.

